

## Az orgona mint műszaki alkotás

A MEE Energetikai Informatika Szakosztály tagjai és érdeklődői 2022. november 12-én egy – az eddigi programokhoz képest – rendhagyó alkalmon vehettek részt: lehetőségünk nyílt a budapesti Batthyány téri Szent Anna templom orgonájának megtekintésére. A program apropóját és szakosztályunkhoz való kapcsolódását az adta, hogy az orgona sok különböző részegység együttműködésén alapuló komplex rendszer, amelynek működtetése bonyolult vezérléstechnikán alapszik.



1. ábra: Almási Kristóf (jobbra) köszönti a résztvevőket, felkonferálja a program első részét, Békés Balázs (balra) orgonaépítő mester előadását

A gyülekezőt követően az eseményt a plébánia közösségi termében Almási Kristóf, a program szervezője nyitotta meg, aki bemutatta előadóinkat.

Az esemény első részében Békés Balázs orgonaépítő mester, a BKM Orgonaüzem szakértője tartott képekkel, videókkal, hanganyaggal támogatott érdekes előadást az orgonák felépítéséről. A hallgatóság többek között a következőket ismerhette meg.

- Az egyes részegységek (pl. orgonaszekrény, játszóasztal, traktúra, szelláda, sípok) szerepét és funkcióját.

- A hangolás és az intonálás közötti különbséget.
- A felhasznált anyagokat és jellemzőiket.
- A mechanikus, pneumatikus és elektromos vezérlésű orgonák működési elvét, előnyeit és hátrányait.

A bemutató laikusok számára is teljesen közérthetővé tette ezt a bonyolult műszaki és művészi alkotást, amelyet előadónk interaktív elemekkel tett még érdekesebbé: a hallgatóság az előadás során kézbe vehetett néhány alkotóelemet, így például lehetőségünk nyílt egy-egy orgonasíp megfújására is.

Az esemény második felében Balasi Barnabás, a templom művészeti vezetője mutatta be nekünk a Batthyány téri Szent Anna templom orgonáját. Barnabás 1999 óta áll az egyházközség kötelékében, művészeti vezetőként feladata a kántorok és a kórus összefogása, a főbb zenei irányelvek meghatározása.



2. ábra: Balasi Barnabás művészeti vezető gyakorlati ismeretekkel egészíti ki a korábban elméletben hallottakat

Az orgona mechanikus játszóasztallal és elektromos regisztertraktúrával rendelkezik. A bemutató során improvizációkon és az egyes korszakokra jellemző orgonadarabokon keresztül ismerhettük meg a különböző művészettörténeti korok főbb jellemzőit. Az orgona különlegessége, hogy a széles regiszterpalettának köszönhetően minden kor darabjai megszólaltathatók úgy, hogy a kor jellemző

hangszíneit használjuk. A program végére felismertük, hogy eltérő regisztrálással ugyanaz az orgonadarab lényegesen eltérő érzelmekkel tölthető fel. A program végén előadóinkat nagy tapssal jutalmaztuk.



3. ábra: A program résztvevői hallgatják az előadást

Dr. Mohos András

Energetikai Informatika Szakosztály titkár

2022.11.12.